

מ"ת 8095/12/15 - מדינת ישראל נגד מוחמד שמאסנה

בית המשפט המחוזי בירושלים

מ"ת 8095-12-15 מדינת ישראל נ' שמאסנה (עציר)
תיק חיצוני: 514741/15

בפני המבקשת נגד המשיב
כבוד השופט בן-ציון גרינברגר
מדינת ישראל
מוחמד שמאסנה (עציר)
ע"י ב"כ עו"ד אדוארדו מייסלף

החלטה

1. לפניי בקשה לעיון חוזר בהחלטת בית משפט זה מיום 20.12.2015 לפיה נעצר המבקש עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו. בבקשה הנוכחית מבוקש שחרורו של המבקש ולחלופין שחרורו של המבקש לחלופת מעצר.
2. על פי עובדות כתב האישום וכפי שמפורט בהחלטה האמורה מיום 20.12.15, המבקש מואשם בכך שהתקשר עם אדם בשם נאדר דעאגלה (להלן: "נאדר") לצורך רכישת נשק (להלן: "עסקת הנשק הראשונה"). בשיחת טלפון מיום 10.9.15 בין המבקש לנאדר ביקש האחרון לדעת האם יש בידי המבקש את הסכום הדרוש לתשלום, ובאותו היום נפגשו המבקש ונאדר בביתו של נאדר ושוחחו על עסקת הנשק.
- בהמשך לכך, בין התאריכים 14.9.15 - 19.9.15 שוחחו המבקש ונאדר וסכמו על העברת הנשק. נאדר מסר כי מחיר הנשק יקר אך הנשק נקי, חדש וטוב. בשיחה נוספת בין המבקש לנאדר מתאריך 22.9.15 הציע נאדר למבקש כמות של עשרים מחסניות אותן יוכל המבקש להעביר גם לאחרים. כן סוכם כי חלק מהסכום יעביר המבקש לידי נאדר עוד באותו הלילה (להלן: "עסקת הנשק השנייה").
- בין התאריכים לעיל, ביום שאינו ידוע, קיבל המבקש נשק מידי נאדר. בתאריך 27.9.15 התקשר המבקש לנאדר ומסר לו כי הנשק אינו תקין ונאדר בתגובה הפנה את המבקש לאדם שלישי ע"מ שיחליף אצלו את הנשק התקול בנשק חדש. הקשר בין המבקש לנאדר נמשך וביום 5.10.15 התקשר נאדר למבקש ומסר לו כי מצא נשק חדש אותו יוכל להעביר למבקש. נאדר ביקש כי המבקש יארגן לו תשלום והמשיב בתגובה אמר כי הוא מנסה לארגן כסף שחייבים לו וכי הלילה יארגן את הכסף. עוד מסר נאדר למבקש כי הוא מעוניין להביא שני נשקים, נשק אחד יעביר למבקש ואת השני הוא ימכור, והמבקש מצדו נתן את הסכמתו לכך (להלן: "עסקת הנשק השלישית").
3. על יסוד כל אלה הוגש כתב אישום כנגד המבקש ובמקביל הגישה המשיבה בקשה למעצרו של המבקש עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו.

4. בדיון מיום 9.12.15 דן בית משפט זה בבקשה למעצר עד תום ההליכים. הצדדים היו חלוקים בשאלת קיומן של ראיות לכאורה; בעוד המשיבה טענה כי כתב האישום מבוסס על האזנות סתר לפיהן נשמע המבקש מדבר במילות קוד תוך שהוא מתכוון לנשקים, טען המבקש כי הוא עוסק בסחר ברכבים, כלבים וציפורים ולכך הייתה כוונתו. כן נטען כי מעשיו של המבקש לא יצרו מסוכנות המצדיקה השארתו במעצר.

5. בהחלטה מיום 20.12.15 נקבע כי אכן קיימות ראיות לכאורה כנגד המבקש לביצוע העבירות המיוחסות לו, זאת לאור הנסיבות העולות מחומר החקירה ובשל סתירות בחקירותיהם של המבקש ונאדר. נמצא גם חיזוק משמעותי לכך שאכן מדובר בנשק ולא ברכבים כנטען, כאשר נמצאו תמונות של כלי נשק בפלאפון של המשיב. בתחילה טען המשיב שהתמונות הן לא שלו, אך רואים שעל היד שמחזיקה את כלי הנשק יש צלקת כמו זה של המשיב.

6. בשל מארג הראיות כנגד המבקש ולאור חזקת המסוכנות הקיימת בעבירות נשק, נקבע כי אין מקום לחלופת מעצר ואי לכך הורה בית המשפט על מעצרו של המבקש עד לתום ההליכים.

הבקשה לעיון חוזר

7. כאמור לעיל, הגיש עתה המבקש בקשה בה הוא מבקש מבית המשפט לבטל כליל את מעצרו או לחלופין להורות על שחרורו בתנאים מגבילים. לטענת המבקש, קמה עילה לעיון חוזר בהתאם להוראות סעיף 52 לחוק סדר הדין סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: "החוק"), בשל חלוף הזמן, שכן מעצרו של המבקש החל ביום 26.11.15 ואילו הדיון שנקבע לדיון הוכחות, נקבע ליום 17.11.16. אי לכך, בשל הזמן הארוך עד לקיום הדיון בעניינו, יש מקום לשקול שחרורו של המבקש לחלופה.

8. כן טוען ב"כ המבקש כי מלכתחילה לא היה מקום למעצרו של המבקש, זאת בשל היעדר מסוכנות מצדו. כתימוכין לדבריו מציג המבקש פס"ד של נשיא ביהמ"ש המחוזי בנצרת (כתוארו דאז) כבוד השופט דוד חשין, לפיו, אף בעבירות נשק יש לבחון את הנסיבות האופפות את העבירה ונסיבותיו האישיות של הנאשם, ולבחון לאור זאת את שחרורו של הנאשם לחלופת מעצר. אי לכך, טוען ב"כ המבקש כי גם בעניינו יש ליתן את הדעת לנסיבות העבירה ולנסיבותיו האישיות של הנאשם, היותו ללא עבר פלילי, והעובדה שזה לא מכבר נישא. לדברי בא כוחו, שחרורו של המבקש לא ייצור כל מסוכנות מצדו, וכראיה לכך ניתן לראות כי בכל תקופת מעצרו, מזה כחמישה חודשים, הוא לא ביצע כל שיחת טלפון בהקשר לעבירות נשק, ולדברי ב"כ המבקש יש בכך כדי להעיד על היעדר מסוכנות.

9. בתשובה טוען בא כוח המשיבה כי אין מקום להורות על שחרורו של המבקש אף לא לחלופה כלשהי. לטענתו, שחרור לחלופה אינו מתאים כאן וכי החלופה לא תאיין את מסוכנותו של המבקש בשל העבירה ונסיבותיה, ובין היתר, בהינתן כי העסקאות בהן הוא מואשם בוצעו באמצעות שיחות טלפון, ועם שחרורו הוא יוכל בקלות להמשיך ולבצען. לדבריו, אין מצד המשיבה כל התנגדות, באם יתאפשר הדבר, להקדים את הדיון בתיק העיקרי בעניינו של המבקש, אך בשחרורו של המבקש אף לחלופה יש חשש למסוכנות ובשל כך התנגדותה.

דיון והכרעה

10. לאחר שבחנתי את טענות באי כוח הצדדים, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להידחות.

11. בראשית דברי אציין כי המבקש כלל לא הציג עילה על פיה רשאי הוא להגיש בקשה לעיון חוזר. סעיף 52 לחוק קובע שלוש עילות אשר בגינן ניתן להגיש בקשה לעיון חוזר: "עצור, משוחרר בערובה או תובע רשאי לפנות

לבית המשפט בבקשה לעיון חוזר, בעניין הנוגע למעצר, לשחרור או להפרת תנאי השחרור בערובה, לרבות בהחלטה לפי סעיף זה, אם נתגלו עובדות חדשות, נשתנו נסיבות או עבר זמן ניכר מעת מתן ההחלטה. בענייננו לא ביסס המבקש טענותיו על אף אחת מן העילות האמורות בחוק. אמנם טוען המבקש ל"חלופי הזמן", אך טענתו זו אינה מבוססת על חלופי הזמן בו ישב המבקש במעצר אלא, בבחינת צופה פני עתיד, בהסתמך על חלופי הזמן העתידי עד למועד תחילת המשפט. בטענה זו אדון בהמשך אך אציין כי גם לטענת חלופי הזמן לשיבתו של המבקש במעצר אין תמיד מקום להיעתר, ובנסיבות העניין, לא ניתן לסברתי לבסס את שחרורו של המבקש לחלופה על בסיס חלופי הזמן גרידא. כפי שנקבע בבש"פ 6286/06 פלוני נ' מדינת ישראל (21.8.06) וכן בש"פ 6709/13 ג'ליל סועאד נ' מדינת ישראל (21.11.2013), במסגרת מאזן זה של בחינת הזמן שעבר יש להביא בחשבון את חומרת העבירות המיוחסות לנאשם כמו גם מידת מסוכנותו. בענייננו, בפרק הזמן שחלף אין מקום להצביע על שינוי בחומרת העבירה או במידת מסוכנותו של הנאשם לעניין שחרורו.

12. לגופם של דברים, חלקה הראשון של הבקשה עוסק בטענת המבקש לפיה נקבע לו מועד דיון לתאריך יעד רחוק ועל כן טוען בא-כוח המבקש כי חלופי הזמן עד לקיום מועד הדיון העתידי יש בו כדי להצדיק את שחרורו של המבקש. אינני מוצא לקבל טענה זו. בשלב זה, טרם חלפו תשעה חודשים, המועד הקבוע בחוק לבחינה מחדש של המשך המעצר, ועל כן, אין זה הזמן לדון בה. לעניין זה יפים דברים של כבוד השופט מלצר בבש"פ 7081/13 אפרים קניאס נ' מדינת ישראל (20.11.2013):

"אשר לטענת הימשכות ההליכים - אינני מוצא כי בנסיבות יש מקום לשעות לה, בשלב זה, טרם שחלפה התקופה המרבית המנויה בחוק למעצר ראשוני עד תום ההליכים (תשעה חודשים), שבתומה יתחייב ממילא דיון בשאלת המשך מעצרו של העורר. במסגרת דיון זה, ככל שיידרש, תתברר, בין השאר, סוגיית קצב התקדמות שמיעת הראיות בתיק העיקרי. **העלאת הטענה האמורה במסגרת הבקשה לעיון חוזר, במועד שבו הועלתה - יש בה פה, אפוא, משום הקדמת המאוחר.**" (ההדגשה שלי - ב.ג.)

הטענה לחלופי הזמן, אם כן, הן ממועד ישיבתו של המבקש ועד היום והן בנוגע לזמן שנשאר עד למועד תחילת משפטו, נדחית.

13. כאמור, בא-כוח המבקש מעלה טענה נוספת, לפיה יש מקום לשחרר את המשיב או לחלופין לשחררו לחלופה הולמת, בשל היעדר מסוכנות מצדו. כאמור, טענה זו - כל עוד אינה נתמכת בראיות חדשות המצביעות על שינוי נסיבות מהותיים, אינה אלא טענה "ערעורית" נגד מסקנות ההחלטה של 20.12.15, ואינה נמנית עם העילות לעיון חוזר המפורטות בסעיף 52 לחוק.

14. למעלה מן הצורך אציין כי דין טענה זו להידחות אף לגופה. בא-כוח המבקש סומך את ידיו על פסיקתו של הנשיא דוד חשין בעניין המסוכנות בעבירות נשק (מ"ת (נצ') 35002-12-10 מדינת ישראל נ' פלוני (01.02.2011)), לפיה ניתן לשחרר לחלופה אף בעבירות נשק. את פסיקתו סומך השופט חשין על בש"פ 2602/10 האני כחלול נ' מדינת ישראל (14.4.2010), בו נקבע כדלהלן:

"בהתאם לסעיף 21(א)(1)(ג)(2) וסעיף 35(ב) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), באה עבירה בנשק בגדר 'עבירת בטחון' המקימה עילת מעצר סטטוטורית. בנוסף, בדרך כלל יש לראות עוברי עבירות מסוג זה, ובייחוד מי שעוסקים בסחר בנשק, כמי שמסכנים את הציבור. בעילת המעצר שמקימה עבירה בנשק כרוכה אפוא גם עילה של מסוכנות לפי סעיף 21(א)(1)(ב) לחוק המעצרים. שתי עילות אלה, הכרוכות יחד, מצדיקות מעצר עד תום ההליכים ורק במקרים חריגים ניתן להשיג את מטרת המעצר על דרך של חלופה... לפיכך, יש לבחון

את הצדקתו של מעצר בשל עבירת נשק הן מהיבט עילת הנשק והן מהיבט עילת המסוכנות. מחד יש לשקול מה סוג הנשק ומהן הנסיבות האופפות את עבירת הנשק. מאידך יש לשקול את מסוכנותו של הנאשם... בהקשר זה יש לשקול האם מעידות נסיבותיה של העבירה כי הנאשם עלול לחזור על המעשה או לעשות מעשה דומה והאם מעידה אישיותו של הנאשם (כפי שהיא מתגלה מתוך עברו ואורח חייו), על כך שהוא עלול לחזור על המעשה... על בית המשפט לבחון כל מקרה באופן אינדיבידואלי בהתאם לנאשם ולנסיבותיו האישיות."

פסיקה זו לא נעלמה מעיני בית המשפט בהחלטה למעצר עד תום ההליכים ואף הובאה במסגרת ההחלטה. אלא, שבנסיבות המקרה דנן מצאתי כי בשל ריבוי השיחות, העסקאות לכאורה שנרקמו בשיחות אלו ומארג הראיות אשר הוצג בפניי, אין מדובר בנסיבות חריגות המצדיקות סטייה מן הכלל כי עבירות נשק מצדיקות מעצר עד תום ההליכים, וזאת על אף שאין למבקש עבר פלילי. קיומן של שלוש עסקאות נשק לכאורה, ההתקשרויות הרבות עם נאדר, והתמונות המיוחסות למבקש אשר יש בהן להעיד גם על ביצוע העסקה ולא רק על קנייה תאורטית, הקימה תשתית של ראיות לכאורה אשר בנסיבות המתוארות אינן יכולות להתאיין בחלופת מעצר כלשהי, וזאת גם בהינתן כי אף בחלופה של מעצר בית מלא, ואף בתוספת של אזוק אלקטרוני ובמקום מרוחק ממקום מגוריו כפי שהוצע (הוצעה חלופה העין נקופה), ניתן יהיה למבקש לבצע עסקאות נוספות באמצעות הטלפון או אמצעי תקשורת אחרים ללא כל קושי. מתחייבת אפוא המסקנה כי רמת מסוכנותו של הנאשם כפי שעולה מחומר הראיות הינה גבוהה, על אף היעדר עברו פלילי של המבקש, ועל כן אין מקום להיעתר לבקשה לשחרור לחלופת מעצר.

15. אשר על כן, דין הבקשה להידחות והיא נדחית בזה.

ניתנה היום, א' אייר תשע"ו, 09 מאי 2016, בהעדר הצדדים.

בן ציון גרינברגר,
שופט